

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014 în cauza penală privindu-l pe

Sandu Tudor Grigore, născut la 31 octombrie 1961, originar din s. Boșcana, r-nul Criuleni și domiciliat în s. Mardareuca, r-nul Criuleni.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.04.2014 – 29.08.2014;

Instanța de apel: 10.09.2014 – 13.11.2014;

Instanța de recurs: 05.02.2015 – 11.03.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 29 august 2014, Sandu T. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, *de fapt*, a constatat că Sandu T. la 24 august 2013, aproximativ la ora 22.00, aflîndu-se în fața barului Î.I. „Menșoi Sergiu” din sat. Mardareuca, r-nul Criuleni, în timpul programului de lucru al acestuia, încălcînd grosolan ordinea publică și manifestînd o obrăznicie deosebită, în prezența mai multor persoane care se odihneau în localul respectiv, fără nici un motiv, intenționat i-a aplicat lui Al. Menșoi o lovitură cu pumnul în regiunea feței, din care motiv ultimul a căzut jos fără cunoștință, prin acțiunile lui Sandu T. părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *de drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal – huliganism, adică *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței*

asupra persoanelor.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Erhan A. în numele inculpatului, prin care acesta a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Sandu T. pe art. 287 alin. (1) Cod penal.

În argumentarea apelului, apărătorul a invocat că raportul de expertiză medico-legală dovedește doar faptul că părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale, dar nu și că inculpatul a comis infracțiunea de huliganism imputată acestuia.

De asemenea, de apelant s-a menționat că instanța de fond nu și-a motivat soluția adoptată corespunzător exigențelor legale, în particular, s-a specificat că aceasta a pus la baza condamnării lui Sandu T. declarațiile părții vătămate, iar probele în favoarea inculpatului nu au fost apreciate de instanță corespunzător.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014, pronunțată integral la 11 decembrie 2014, apelul avocatului Erhan A. declarat în numele inculpatului Sandu T. a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără careva modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, din totalitatea mijloacelor probatorii acumulate legal și verificate în cadrul ședințelor de judecată, s-a conchis că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, fiind cert stabilit faptul lipsei cărorva dubii rezonabile ce țin de demonstrarea vinovăției lui Sandu T. în acțiunile infracționale incriminate.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, nu poate servi ca temei de achitare a acestuia de cele incriminate, mai mult această poziție a inculpatului fiind apreciată de instanța de apel ca o metodă de apărare și un drept a lui de a nu se auto incrimina.

Astfel, în contextul celor menționate mai sus, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece probele la care face trimitere instanța de fond și care au fost puse la baza sentinței, demonstrează indubitabil că inculpatul a încălcat grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra unei persoane în circumstanțele descrise în actul de învinuire.

Totodată, instanța de apel a punctat în decizie că argumentele aduse de către avocatul Erhan A. în interesele inculpatului au făcut obiectul cercetării în instanța de fond și nu și-au găsit confirmarea nici la etapa judecării apelului, iar sentința de condamnare pronunțată în privința lui Sandu T. este una legală, motivată și întemeiată.

Verificând legalitatea și temeinicia pedepsei stabilite inculpatului, și anume, cea sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, instanța de apel a

menționat că cuantumul pedepsei stabilite este în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia acesta a fost condamnat.

Din considerentele expuse, instanța de apel a statuat asupra respingerii apelului declarat de către avocatul Erhan Al. în numele inculpatului Sandu T., întrucât argumentele invocate sunt nefondate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul a declarat recurs ordinar solicitând casarea acesteia și dispunerea achitării în privința lui de cele incriminate prin actul de sesizare a instanței.

În esență, recurentul în cererea de recurs repetă aceleași argumente invocate și la etapa judecării apelului de către apărătorul său Erhan A, subsidiar, menționând că consideră hotărârea instanței de apel drept neîntemeiată și ilegală din următoarele considerente:

- latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, se caracterizează prin comiterea cu intenție directă a infracțiunii respective, ceea ce presupune că persoana care comite această infracțiune să conștientizeze că încalcă ordinea publică, exprimând astfel o lipsă vădită de respect față de societate, însă așa cum se conchide din circumstanțele de fapt ale cauzei, intenția făptuitorului de a comite anume această infracțiune nu a fost demonstrată prin careva probe pertinente și concludente de către acuzatorul de stat;

- contrar celor imputate inculpatului privitor la încălcarea ordinii publice, dînsul consideră că în această parte instanțele au eșuat să înlăture dubiul judiciar în ceea ce privește atribuirea locului desfășurării acțiunilor cu un loc public;

- declarațiile părții vătămate au fost puse la baza condamnării inculpatului, iar cele ale inculpatului și a martorului, nu au fost luate în considerație de către instanțe.

De drept, recurentul nu specifică pe care anume temeiuri din cele exhaustiv reglementate de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, își întemeiază recursul ordinar declarat.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, acuzatorul de stat a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului inculpatului, menționând că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece criticele recurentului nu au fost argumentate conform exigențelor stipulate de art. 427 din Codul de procedură penală și acesta nu îndeplinește cerințele de formă și conținut stipulate în art. 429 – 430 Cod de procedură penală.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

La caz, din conținutul recursului declarat rezultă că recurentul nu invocă careva temeiuri de drept stipulate exhaustiv în art. 427 Cod de procedură penală.

Art. 430 Cod de procedură penală prevede căror anume cerințe trebuie să corespundă cererea de recurs pentru a fi preluată pentru examinare, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea de drept comisă de instanțele ierarhic inferioare în opinia celui care declară recursul.

Așadar, Colegiul penal verificând textul recursului declarat, constată că inculpatul în argumentarea acestuia, expune desfășurat circumstanțele de fapt ale cauzei, așa cum au avut loc acestea în opinia sa și invocă că instanța de apel greșit a reținut în sarcina lui vinovăția de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

De asemenea, recurentul specifică că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probele administrate în cauză, acordând mai mare prioritate celor în probarea învinuirii imputate.

Însă, verificând materialele dosarului în raport cu criticele enunțate, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privind condamnarea inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cauză.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatului Sandu T., de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, să fie una legală și întemeiată, iar pedeapsa aplicată - în limita sancțiunii prevăzute de articolul respectiv.

Cu referire la cele menționate de recurent precum că instanța de fond și cea de apel, la judecarea cauzei, au pus la baza condamnării inculpatului declarațiile părții vătămate și nu au luat în considerație declarațiile inculpatului și altor martori, Colegiul penal expune următoarele.

Referitor la faptul dacă o asemenea situație reprezintă o eroare de drept, Colegiul penal menționează că, în conformitate cu art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, declarațiile părții vătămate, a martorului și ale inculpatului se consideră probe egale, legea nu stipulează că depozițiile date de partea vătămată au prioritate față de cele ale inculpatului sau a martorilor. Instanța de judecată, având în vedere egalitatea părților

în proces, este obligată să asigure cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei și probele prezentate de părți, în egală măsură, ca, ulterior, să le dea acestora o apreciere obiectivă și sub toate aspectele.

Din analiza prevederilor legale menționate și în raport cu decizia recurată, Colegiul penal statuează că instanța de apel a respectat această obligație, a apreciat în mod obiectiv atât declarațiile părții vătămate Menșoi Al., cât și ale inculpatului Sandu T. și martorului Bounegru M.

Declarațiile date de partea vătămată și-au găsit confirmarea prin alte probe cercetate în cadrul ședinței instanței de fond și cea de apel. După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel a descris conținutul acestor probe în modul în care dînșii au relatat informațiile cunoscute de ei, referitor la infracțiunea de huliganism comisă de Sandu T. și le-a dat o apreciere obiectivă și corectă.

Cu referire la faptul că inculpatul pe tot parcursul judecării cauzei nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, instanța de recurs apreciază că nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, dat fiind că din materialul probator administrat în cauză, se conchide indubitabil vinovăția sa de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

În continuare, referitor la alegația recurentului ce se referă la chestiunea de apreciere a probelor, și anume acesta consideră că instanța de apel a încălcat prevederile legale și nu a apreciat fiecare probă administrată și cercetată în cauza deferită judecării, prin prisma pertinentei, utilității și concludentii, admițând astfel o eroare gravă de fapt, care în consecință a dus la dispunerea condamnării eronate a inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Asupra celor invocate se impune mențiunea că, chestiunea de apreciere a probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, invocată de recurent, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond și apel. Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță. Deci, Colegiul lărgit nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faplice.

De asemenea, Colegiul lărgit ține să remarce că criticile formulate de recurent în recursul ordinar declarat, cu privire la dispunerea achitării sale, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale, atât în instanța de fond, cât și în cea de apel și, căroră instanțele le-au dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în hotărârile adoptate, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că verificînd hotărîrea atacată

în raport cu prevederile art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, temeuri de casare a hotărîrii recurate nu s-au stabilit, or concluzionînd asupra celor expuse, instanța de recurs consideră, că în prezenta cauză nu se constată careva erori de drept, care ar putea servi ca teme de casare a unei hotărîri judecătorești.

Pe această linie de considerente, subsidiar la cele menționate de instanța de apel, Colegiul penal expune cîteva argumente în susținerea concluziei de inadmisibilitate a recursului declarat.

Așadar, instanța de recurs menționează că instanțele ierarhic inferioare, au constatat și au motivat argumentat că partea acuzării a prezentat probe incontestabile în confirmarea vinovăției inculpatului în cele incriminate și, astfel, corect a fost concluzionat că fapta imputată acestuia întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și, întemeiat a pronunțat sentința de condamnare, referindu-se la probele invocate de procuror în sprijinul acuzării, care au constituit obiectul cercetării judecătorești și, în sensul art. 94 Cod de procedură penală, nu au fost contestate de către partea apărării în condițiile legii, la etapele respective ale procesului penal.

Deci, așa cum reiese în mod evident din actele dosarului, instanța de fond a dat deplină eficiență probelor cercetate, evaluîndu-le în mod unitar și evidențiind aspectele concordante ce susțin vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate prin rechizitoriu.

Mai mult, Colegiul penal consideră greșite argumentele inculpatului precum că acțiunile lui nu cad sub incidența infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și urmează a fi dispusă achitarea dînsului pe acest capăt de învinuire, din motiv că locul desfășurării acțiunilor descrise în actul de sesizare a instanței nu cade sub incidența noțiunii de *loc public*.

Or, pornind de la dispoziția art. 287 alin. (1) Cod penal, componenta de infracțiune există în cazul cînd de către inculpat au fost săvîrșite acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate.

Prin urmare, trăsătura esențială a huliganismului este încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate.

Ordine publică a fost definită în doctrina judiciară ca fiind o totalitate de relații sociale, ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice.

Potrivit pct. 3 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19.06.2006, cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, prin încălcarea grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect, se are în vedere săvîrșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către

violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității personalității, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărniciere a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Prin huliganism însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor se are în vedere violența fizică ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncire, punerea unei piedici victimei, urmate de cauzarea vătămarilor intenționate ușoare a integrității corporale sau sănătății.

Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează prin vinovăție intenționată, intenție directă, adică făptuitorul înțelege că încalcă ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, că aplică o violență asupra persoanelor sau amenință cu aplicarea violenței, precum și faptul că acțiunile sale, prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită și dorește săvârșirea acestor acțiuni și survenirea consecințelor.

Elementul material al laturii obiective a infracțiunii de huliganism se realizează printr-o acțiune, care poate consta în săvârșirea, în public, de acte sau gesturi, în proferarea de cuvinte ori expresii sau în orice alte manifestări, acțiune care aduce atingere bunelor moravuri sau produce un scandal public.

Huliganismul este o faptă săvârșită în public, dar nu neapărat într-un loc public. Conform lit. c) și e) art. 131 Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public și atunci când e comisă: într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane, prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Din cele menționate reiese cu claritate că întotdeauna infracțiunea de huliganism presupune ipostaze cu implicații publice. Dar, numai în unele cazuri este săvârșită în locuri publice.

Revenind la caz, se constată că sunt vădit neîntemeiate argumentele inculpatului date la faza judecării cauzei în prima instanță și în instanța de apel precum că: *„La acel moment magazinul era închis, dar era deschisă încăperea de alături, unde erau vreo 10-15 persoane, care beau bere și jucau în cărți. Din încăperea nu se vedea ce se petrece afară. Conflictul a avut loc afară și în timpul conflictului nu a ieșit nimeni din încăperea.”*, în vederea probării faptului că locul unde s-au desfășurat acțiunile, nu cade sub incidența noțiunii de loc public, în sensul dispoziției art. 287 alin. (1) Cod penal.

Pe cale de consecință, în contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că concluziile la care au ajuns instanțele ierarhic inferioare privitor la vinovăția inculpatului sunt corecte și corespund materialului probator.

În virtutea considerentelor expuse supra, constatînd că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel în privința inculpatului Sandu T., nefiind identificată de instanța de recurs prezența vreunei erori judiciare, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei recurate, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate de către inculpat în cererea de recurs ordinar deferit spre examinare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Sandu Tudor Grigore, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 15 aprilie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecător

Ghenadie Nicolaev

Judecător

Petru Moraru